

NYSÅGAT

Nr 2 • 2012

Sverige och Norges ledande tidning om småskalig träförädling

Anrik slottsallé
blir till prisade
skärblock

SIDAN 17

Det brummar bakom
Dramatens lilla scen

SIDAN 5

Så stort kan du timra
med en vanlig Solosåg

SIDAN 15

15-årsjubilaren PH260
firar med ny design

SIDAN 3

Unikt kantverk med
största möjliga tystnad

SIDAN 3

LOGOSOLS ÖPPNA HUS:

Folkligt, festligt, fullsatt

SIDORNA 6-7

Många kilometer
med Solohyveln

SIDORNA 8-9

Olle skapade ett
liv på egna villkor

MITTEN

Succé för råsågat på
vernissage i London

SIDAN 10

Nu vet vi vad som gör Logosols kunder glada!

Det senaste året har jag ägnat åt att bygga ett nytt hus. Logosol har jag mest betraktat på avstånd, bärande på virke och verktyg. Nu är huset klart och det blev som vi drömde om, till och med lite bättre.

Nu ska jag ägna mer tid åt Logosol och våra fantastiska kunder.

I våras skickade vi ut en enkät till ett antal kunder. Vi fick över tusen svar, vilket enligt experter på undersökningar är en hög svarsfrekvens. Att det kom så många svar gör mig både glad och överraskad.

Glad för att så många tog sig tid och överraskad över svaren.

Nu ska jag först säga att metoden som vi använt inte tillåter några detaljerade slutsatser. Till exempel är andelen storsågare i undersökningen troligen större än i Logosols kundregister. Storsågarna torde vara mer benägna att berätta om sina bedrifter än den som inte säger så mycket.

Men även med reservationen är jag överraskad över hur mycket våra kunder säger, hyvlar och snickrar. Logosols maskiner körs mer än vad jag kunnat föreställa mig. Virket blir sällan liggande på hög utan används till olika snickerier och för att renovera och bygga nytt.

DET ÄR INGEN VÅGAD GISSNING att den svenska landsbygden hade sett annorlunda ut om de småskaliga träförädlarna inte funnits, med färre byggnader och inte lika väl underhållet.

Förädling av egen skog frigör stora resurser, till glädje för många.

Ytterligare ett bevis finns i detta nummer av Nysågat. Här ser du ett litet axplock av vad våra kunder skapar, några skapar sig till och med en försörjning. Tidningen startade 1990 och utkommer två gånger om året. Bara det som syns i Nysågat och dess elektroniska motsvarighet nysogat.se visar att vi haft ett annorlunda Sverige utan småskaliga träförädlare.

Det råder inga tvivel. Logosol har fantastiska kunder.

Vi frågade även vad som driver våra kunder. Svaren är nästan samstämmiga: Arbetsglädjen. Glädjen att skapa nyttiga ting för sig själv och sina närmaste med sina egna händer. Glädjen att arbeta i trä. Glädjen över att riktigt gå in för något som man blir glad av.

Eget sågverk är en glädjemaskin. Det är vad under-

sökningen visar.

Vi frågade även hur kunderna använder sina maskiner. Det visade sig till exempel att var femte ägare av en Solosåg tar med sig den ut i skogen. Fyra femtedelar använder den stationärt och tycker att Solosågen är perfekt som gårdssågverk.

NU ÄR DET INTE BARA ROS i undersökningen, men andelen ris är överraskande liten. Vad som vållar kunderna mest bekymmer är att vi vissa perioder kan vara svåra att nå på telefon. Vi försöker på alla sätt att göra det enklare, men det är som ofta här i livet, samtalen har en förmåga att klumpa ihop sig. Vi kan bli bättre och ska bli det. Men oavsett hur många vi blir och vilket telefonsystem vi än installerar så tar linjerna till sist slut.

En av lösningarna, som redan finns på plats, är att en extern växel går in när ingen kan svara. Lämna ditt namn och telefonnummer så ringer vi upp så fort som möjligt. Eller skicka e-post.

Jag började med att berätta att jag ägnar mer tid åt Logosol efter ett år med husbygge. Men det betyder inte att jag träder in i min gamla roll.

Den yngre generationen har tagit över driften av företaget i nya lokaler. Själv har jag förmånen att kunna ägna mig åt det som är allra roligast, att utveckla nya produkter. Jag känner på mig att min roll ofta blir att vara kundernas företrädare i produktutvecklingen. Fast en och annan egen idé hoppas jag att de hjälper mig att förverkliga.

Till sist, Logosol finns sedan några månader i nya lokaler i Härnösand. Vi har samlat allt på ett ställe med en rejäl butik med utställning av utrustning och maskiner från Logosol och Stihl. Har du vägarna förbi så är du välkommen in på en kopp kaffe.

Bengt-Olov Byström

Bengt-Olov Byström

Boka en kurs till våren

Kunskap är den viktigaste ingrediensen vid förädling av trä. Kunskaperna hittar du på Logosols kurser i hyvling och snickeri. Här är vårens program.

Följande kurser hålls i Härnösand, under ledning av möbelsnickarna Berth Olsson och Lasse Granlöv.

Bygga bastustuga. Kursen pågår i två dagar vid två tillfällen under våren. 8-9 februari samt 30-31 mars.

Bygga badtunna. Kursen pågår i fyra dagar och du bygger din egen badtunna. Ett kurstillfälle, 1-4 maj.

Panelhyvling. Utbildningen sker på PH260, men passar även dig som har tvåkutterhyveln DH410. En dag, tre kurstillfällen. 1 mars, 25 april, 25 maj.

Maskinsnickeri. En dag om snickeriets maskiner. Två tillfällen, 1 mars, 31 maj.

Maskinsnickeri fortsättning. Två dagars fördjupning. Två kurser, 23-24 mars och 16-17 maj.

Tillverka fönster. Under två dagar lär du dig att tillverka fönster. Två tillfällen, 13-14 mars och 18-19 april.

Solohyvling. En dag om SH230 och SH410. Två tillfällen, 5 april och 29 maj.

En kurs i hyvling och snickeri är en julkapp som du eller en närstående har nytta och glädje av länge.

**LÄS MER OM VÅRA KURSER
PÅ SIDAN 11!**

Ett smakfullt samarbete i småskalig träförädling

Kombinera en duktig hyvlare med en skicklig slöjdare. Resultatet blir utsökta produkter av högklassigt trä. Beviset är Karin Jacobsson och Tommie Johnsson som driver var sitt företag i Älandsbro norr om Härnösand.

Tommie arbetade tidigare på Logosol och blev så inspirerad av att arbeta med trä att han startade eget hyvleri vid sidan om. Efterfrågan växte hela tiden och till sist valde han att bli sin egen på heltid i firman TJ Hyvleri & Snickeri.

– Det är ett privilegium att få ägna sig åt det jag tycker är riktigt roligt, säger Tommie.

Det riktiga lyftet kom när

• Karin Jacobsson och Tommie Johnsson utvecklar och tillverkar utsökta ting av trä.

han började samarbeta med finsnickaren och byggnadsvårdaren Karin Jacobsson. Hennes gustavianska möbler finns i

slott och herrgårdar, på museer och kyrkor. Hon tillverkar dörrar och fönster enligt gammal tradition. Ett annat område är repliker av kistor och andra gamla föremål.

Karin och Tommie har hjälpt varandra att skapa nya produkter. En del visades under Logosols öppna hus i samband med invigningen av det nya huvudkontoret i Härnösand. Besökarna fick se vad samarbetet hittills har utmynnat i. På plats fanns en bastu, inspirerad av vilda västerns täckta vagnar och en serie trädgårdsmöbler av trä i gammal modell. Bland annat.

Mer om de två duktiga hantverkarna finnas att läsa på deras respektive hemsidor, www.snickarkarin.se och www.tjhyvleri.se.

NYSÅGAT

Nysågat är en nyhetstidning om småskalig träförädling och skogsbruk, som utges av Logosol. Det är fritt att återge artiklar om du anger källan. Kontakta Logosol för bilder.

Ansvarig utgivare:
Bengt-Olov Byström

Redaktion:
Janne Näsström, Marie Rönnberg, Bengt-Olov Byström, Malte Frisk, Anna Olsgrén Byström, Per Karlsson och Richard Nobel.

Fotografer:
Janne Näsström och Lars Wahlström.

Annonser:
Per Karlsson, 0611-182 85

Tryck:
Mittmedia Print, November 2012

Nysågat finns även på Internet, med uppdaterade nyheter och filmer hela året.
www.nysogat.se

LOGOSOL
Bäst på småskalig träförädling

Säkert och tyst kantverk till rätt pris

Årets stora nyhet från Logosol är ett kantverk. Det erbjuder säkerhet och flexibilitet utan motstycke. Dessutom kostar det en bråkdel jämfört med konventionella kantverk.

Logosol utvecklade ett kantverk för många år sedan. En av prototyperna köptes av Tord Bramwehl i Osby och är fortfarande i drift.

Problemet var inte funktionen utan kostnaderna. Ett kantverk har dubbla klingor för att samtidigt kapa båda kanterna. Risken finns att virket kläms fast och kastas bakåt med stor kraft. Därför ställer EU:s maskindirektiv rigorösa säkerhetskrav.

– De kraftiga kastskydden som krävs driver upp kostnaderna rejält, säger Logosols produktchef Mattias Byström.

NY PRINCIP

Ett kantverk till rimligt pris måste konstrueras enligt nya principer. Det krävdes mycket funderande och många tester för att hitta lösningen, som i efterhand framstår som självklar:

Tack vare motroterande klingor tar krafterna ut varandra och det krävs inga överdimensionerade kastskydd.

Kan det verkligen vara så enkelt? Maskiner av den här kalibern krä-

ver tredjepartscertifiering. På SMP Svensk Maskinprovning kom man fram till att Logosols nya kantverk uppfyller alla maskindirektivets tuffa säkerhetsregler.

INDUSTRIELLA KRAV

Det här är mer än ett säkert kantverk till rätt pris. Som exempel är det industriella kravet vid kantning att båg höjden inte får vara större än en millimeter per meter. Mer än så får kanten inte kröka sig.

– Logosols kantverk klarar det med god marginal, konstaterar Mattias Byström.

Vid dubbelsidig kantning är största färdiga bredd 210 mm, drygt åtta tum, i tjocklekar upp till 38 mm (1,5 tum). Dessutom har kantverket ett

sidoanlägg för tillverkning av strö och läkt i två fasta bredder, 25 och 50 mm.

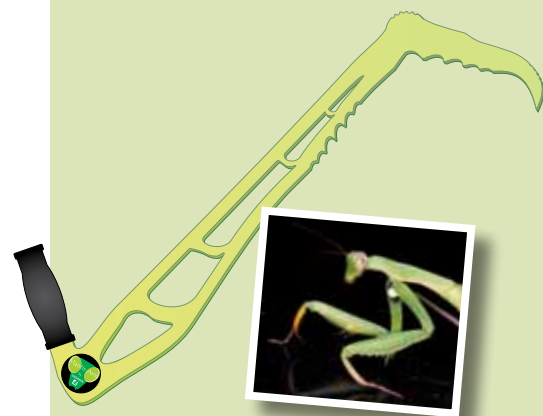
TYSSSSST

Lägg till detta att maskinen till konstruktionen påminner om en symaskin som är öppen åt ena sidan. Därmed finns ingen egentlig gräns för hur breda bräder som kan sågas.

Logosol demonstrerade kantverket på höstens öppna hus. Den största överraskningen var något annat än säkerhet, kapacitet och finesser. Eftersom klingorna är inbyggda blir kantverket mycket tystare än motsvarande maskiner.

Ett tyst, säkert och flexibelt kantverk. Kan det bli bättre?

• *Kantverket visades för första gången på Logosols öppna hus i Härnösand. Den geniala konstruktionen ger ett tyst, säkert och mycket prisvärt kantverk.*

• *Mantis Arm från Logosol ökar din räckvidd och säkerhet.*

Säkrare hantering av stockar

Bönsyrans ben är en genial konstruktion.

Den har inspirerat till ett nytt hjälpmedel från Logosol – Mantis Arm – perfekt vid sågverket och på vedbacken.

Namnet kräver en förklaring. Bönsyrans engelska namn är praying mantis. I Logosols tappning är det ett helt nytt hjälpmedel som kan liknas vid en förlängd lyftkrok med extra funktioner och inspiration från naturen.

Vid sågverket ger den bättre räckvidd. Du kan på tryggande avstånd rulla in stockar på sågverket. Du slipper böja och sträcka dig och slipper komma i vägen för en rullande stock.

Dessutom har Mantis Arm tänker på insidan av gripkron. Du får tag om bakar och bräder eller klana och runda bitar som ligger på marken och kan flytta på dem utan att böja ryggen eller knäna. På större stockar hugger du in taggen för ett bättre grepp i rätt höjd.

Alla som köper rundstock för att såga och klyva ved inser nyttan. Försöker man rulla ned en stock från högen följer några till med. Det kan bli rena "stockskredet".

Mantis Arm gör ditt arbete med stockar och ved enklare. Men framför allt handlar det om din egen säkerhet.

Vill du veta hur en svanshals ser ut?

DU HAR VÄL INTE missat bibeln för alla som arbetar i trä?

Logosols katalog med verktyg för maskinell träbearbetning.

180 sidor fyllda av möjligheter.

Här finns i princip allt som ett snickeri eller småskaligt hyvleri behöver. Ett axplock av katalogens innehåll: Fräsar, borrar, sågklingor, vertikalfräsar, kuttrar, svärd och kedjor, bandsågblad, sliprustning, smörjmedel. Och över 50 sidor med hyvelstål för alla typer av lister, foder och paneler.

Många av stålen låter dig tillverka lister, foder och paneler som inte finns att uppbunga i byggvaruhuset.

15 år med PH260 firas med ny design

Nu lanseras fjärde generationen av Logosols storsäljande fyrkutterhyvel PH260. Men vad döljer sig under skalet av ny design? Den gamla beprövade PH260.

Den första fyrkutterhyveln lanserades 1997, efter önskemål från nöjda kunder till den dåvarande trekutterhyveln. Den skulle vara perfekt med en fjärde kutter. Svaret blev Logosol PH260.

Sedan dess har maskinen finslipats i två steg. Tredje versionen har varit i produktion fram till nu.

På ytan ser fjärde generationen ut som en ny maskin. Designen ansluter till den större och nyare PH360. Men själva maskinen är i huvudsak samma. En befogad fråga är varför det nu kommer en ny version. Konstrukören Bo Mårtensson redovisar två skäl:

MARKERING FÖR FRAMTIDEN

– Det viktigaste är att markera att Logosol fortsätter att satsa på PH260. Det är en av världens mest sålda och beprövade fyrkutterhyvlar. Efterföljaren PH360 är ingen ersät-

• *Den nya versionen får ny design, bl. a. ett liknande lock som PH360, för att markera att Logosol fortsätter satsa på den 15-årsjubilerande fyrkutterhyveln PH260.*

ta, den fyller ett annat behov.

Det andra skälet är produktionsekonomi. Nya PH260 kommer att dela ett antal komponenter med den nya hyveln. Det bidrar till att hålla kostnaderna i schack och begränsa framtida prishöjningar.

Men något måste väl vara bättre med en ny modell? Även om nya bilmodeller ofta handlar om ett modernare utseende, så brukar det alltid följa med några nya finesser.

– Rent teknisk är det två skillnader, svarar Bo Mårtensson.

För det första har det nya locket ett

större spånutsug. Diametern på stosen har ökat från 100 till 125 millimeter. Det är ett önskemål från kunder som har den större diametern på utsugen till andra maskiner. Om det finns tillräckligt mycket fläkt i andra änden blir resultatet högre flöde och bättre spånutsug.

PRODUKTIONSEKONOMI

För det andra har anslutningen för tryckrullarna mot sidokuttern vid den fasta sidokuttern förstärkts. Anledningen till förändringen är samordningen av komponenter mellan de två hyvelmodellerna. Men givetvis kan ett kraftigare anlägg göra nytta.

– Locket med större utsug och anslutningen med tryckrullarna passar tidigare modeller av PH260 och kan beställas separat, säger Bo Mårtensson.

Men i huvudsak handlar uppdateringen om ny design och produktionsekonomi. Det är ingen poäng med att ändra för mycket på en maskin som fungerar så bra.

Logosol PH260 används över hela världen för att hyvla sibirisk lärk, afrikansk teak och amerikansk körsbär. För att travestera ett välkänt ölmärke: PH260 är troligen världens bästa fyrkutterhyvel i sin storlek.

Lägg till en nolla på priset för att hitta en bättre vertikalfräs

MF30 utklassar andra maskiner på sex punkter

Logosol MF30 är marknadens mest kompletta fräsmaskin. Men även om man bara betraktar den som en vertikalfräs, erbjuder MF30 samma funktioner som industrimaskiner till flerdubbla priset.

Vertikalfräsen är en av grundmaskinerna i varje snickeri. Funderar du på att lämna rubank och täljkniv så är det en av de första investeringarna som du ska göra. Men när du bara anser dig behöva en vertikalfräs så kan Logosols mångsidiga MF30 tyckas vara överkurs.

Men hur står sig Logosol MF30 som renodlad vertikalfräs i jämförelse med andra maskiner, till samma eller lägre pris? Nysågat skickade frågan vidare till maskinens konstruktör Bo Mårtensson.

– På sex punkter är den överlägsen alla andra maskiner på marknaden i samma prisklass, svarar han.

Här följer dessa punkter med kommentarer från den erfarna möbelsnickaren Berth Olsson. Idag är han lärare på Logosols snickerikurser. Tidigare arbetade han på en industriutbildning för maskinsnickare, utan koppling till Logosol. Redan då utbildade han på MF30.

1 MF30 har maskinbord och släde av precisionsbearbetat gjutjärn. Andra maskiner har bord och släde av plåt.

– Maskinens stabilitet är avgörande för funktionen. MF30 är lika stabil som gjutjärnsmaskinerna som jag började arbeta vid på 1960-talet, säger Berth Olsson.

2 MF30 har en spindel som kan tiltas både bakåt och framåt i 45 grader. Andra maskiner har spindlar som bara är tiltbara framåt, vissa även 5 grader bakåt.

– Genom att tilta spindeln får du flera profiler ur varje stål. En kutter ska bara tiltas bakåt. För det första finns risken att arbetsstycket kläms fast och kastas iväg med stor kraft om kuttern pressar virket uppifrån. Det brukar kallas idiotkörning och är en säkerhetsrisk. För det andra går det inte att använda matarverk när kuttern tiltas framåt. Om du använder

• Den erfarna möbelsnickaren Berth Olsson har jobbat med MF30 i många år. Tidigare arbetade han på en industriutbildning för maskinsnickare, utan koppling till Logosol. Redan då utbildade han på MF30.

pinnfräsar och borrar måste spindeln kunna tiltas framåt. Det går inte att bearbeta med en pinnfräs som lutar bakåt, säger Berth Olsson.

3 MF30 har två utbytbara spindlar. Utöver spindel för kutter är det en snabbspindel med fyra hastigheter – 3 000, 6 000, 9 000 och 14 000 varv i minuten.

– Jag vet ingen annan vertikalmaskin i den här prisklassen som har snabbspindel med flera hastigheter. Det är nödvändigt för att använda verktyg av olika storlekar. Varje verktyg har en optimal periferihastighet. Ju mindre diameter verktyget har, desto högre måste varvtalet vara. För högt varvtal i förhållande till verktygets storlek är en säkerhetsrisk, kommenterar Berth Olsson.

4 MF30 har dubbla anhåll, på var sin sida av kuttern, som kan snedställas.

– Mig veterligen är MF30 den enda vertikalfräsen i världen med snedställbara anhåll. Jag begriper inte varför andra saknar det. När du fräser en sned profil så måste du normalt tillverka en mall som fyller upp det bortfrästa materialet på utgående sida, annars blir arbetsstycket hängande i luften och precisionen går förlorad. På MF30 ställer man bara in anhållet så att arbetsstycket får perfekt stöd på båda sidor om kuttern, säger Bert Olsson.

5 MF30 har en spindel som kan reverseras, körs åt andra hållet. Du väljer med en strömbrytare åt vilket håll kuttern ska gå.

– Samma sak här, jag förstår inte varför andra vertikalfräsar saknar reversering. Det innebär att du kan välja att medfräsa eller motfräsa med matarverk. Vid medfräsning av hårdare träslag som ek slipper du urslag och får en slätare yta. Av säkerhetsskäl ska du bara medfräsa längre ämnen med matarverk. Då måste kuttern

kunna reverseras, säger Berth Olsson som understryker att man bara ska medfräsa kortare ämnen som ändträ utan matarverk.

6 MF30 har stor släde med en meters slaglängd.

– Med en meters slaglängd går det att spänna fast även längre arbetsstycken för absolut högsta precision. Alla snickrare inser nyttan med en rejäl släde, säger Berth Olsson.

Jämförelsen gäller vertikalfräsar i samma prisklass som Logosol MF30. Det finns maskiner på marknaden med alla uppräknade funktioner, undantaget snedställbara anhåll. Men då handlar det om industriell utrustning till avsevärt högre pris.

– Lägg till en nolla på priset om du ska hitta något liknande, säger Berth.

Utöver detta har MF30 flera andra helt unika funktioner, som vi i denna jämförelse valt att glömma bort. De finns där, färdiga att upptäckas när du har behov av mer än en potent, stabil och säker vertikalfräsmaskin.

• Under 100 kubikmeter skräp fanns en guldgruva av exklusiv fanér.

• Prydligt och genomtänkt spånutsug skapar bra arbetsmiljö.

Anders och Johan driver snickeri i fjärde generationen

Ända sedan 1930-talet har det funnits ett snickeri nära Karlaplan mitt inne i Stockholm.

Det drivs i fjärde generation av Anders Trobell och Johan Wilén under namnet Snickeri Innerstaden.

Båda har samma dröm: Att kunderna beställer exklusiva humidorer med elegant intarsia.

Anders och Johan representerar en grupp ungdomar som många inte tror finns. Som brinner för hantverk i trä. Men bara för att man är ung så behöver allt inte vara datorer.

Kompanjonerna träffades på en utbildning för möbelsnickare i Upplands Väsby.

Båda fick sitt intresse förstärkt på skolan och när deras gesällprov ställdes ut i Stockholms stadshus var beslutet fattat. De skulle starta snickeri, gärna tillsammans.

– Vi hade väldigt bra lärare och genom dem fick vi tips om att det här snickeriet behövde anställa. Det slutade med att vi köpte verksamheten, berättar Johan.

SKATT UNDER SKRÄPET

De tog bokstavligen över 80 års historia. I lokalen låg virke, verktyg, fanér och allsköns skräp i stora högar.

– Vi körde säkert iväg hundra kubikmeter skräp till soptippen, minns Anders.

Under skräpet fanns en mindre guldgruva. Det var handverktyg, bland annat en uppsjö av specialhyvlar, virke och fanér.

– Tänk att få tillverka humidorer för cigarrer av det här, säger Johan och visar ett gammalt stycke sällsynt pyramidfanér.

För den som inte är bevandrad i cigarrernas värld så är humidoren en speciell låda med konstant luftfuktighet där man förvarar dyrbara rökverk.

Men det är inte cigarrerna som lockar utan möjligheten att tillverka något riktigt exklusivt i litet format.

– Det vore trevligt med egna mindre produkter. Lokalen är för liten för serietillverkning av större föremål, förklarar Anders och konstaterar att halvt-räddan upp till gatuplanet också begränsar storleken på produkterna.

Men hittills har kunderna inte lyssnat till

önskemålet. Istället har det blivit allehanda möbler och inredningar till lägenheter och lokaler i Stockholms innerstad. Äldre fastigheter följer inte moderna byggnadsregler, vilka nyttillverkade möbler är anpassade till. De får helt enkelt inte plats i små rum med egensinnig form.

– Vi tillverkar allt från byråer och skåp till köksbord och platsbyggda bokhyllor, ger Johan som exempel.

Snickeriet ligger i källaren av en äldre hyresfastighet med adress Gumhornsgatan, på baksidan av Unga Dramatens scen Elverket.

Det är en miljö där störande ljud inte brukar uppskattas, men de boende är vana vid surret efter 80 år.

Tvärtom tittar grannarna in och tycker att det är roligt att verksamheten fortsätter. Ett och annat uppdrag har kommit den vägen.

GJUTJÄRN SKA DET VARA

Med köpet följde även några maskiner, bland annat en rejäl bandsåg av gjutjärn.

En av snickeriets viktigaste maskiner saknades, en rikt- och planhyvel. Egentligen borde här ha stått en basant gjutjärnshyvel av märket Waco eller Stenberg.

Men en sådan gjutjärnshyvel går inte att lyfta nedför trappan. Istället blev det en mindre gjutjärnsmaskin, en Logosol MH410 rikt- och planhyvel med sidokutter.

– Den är precis lagom för våra behov. Produkter från en större rikt- och planhyvel skulle vi inte få ut genom dörren, säger Johan.

• Inredningen är på samma gång en demonstration av snickeriets kunnande.

Den har visat sig fylla alla snickeriets behov. Särskilt nöjda är de med att riktbordet är fast och inte behöver vikas undan vid planhyvling som på andra hyvlar i samma prisklass. Vikbara maskinbord går inte att få lika exakta som fasta.

I en liten lokal blir spånutsuget kritiskt. Därför har duon gjort en fördömlig installation med släta plåtrör och spånfläkten i särskilt rum med täta dörrar.

Med en genomtänkt spånhantering blir arbetsmiljön bra och grannarna blir varken störda av damm eller buller. Tvärtom skapar ett diskret brum från snickeriet aktivitet och atmosfär till hela kvarteret.

Mer information om Snickeri Innerstaden finns på www.snickin.se.

Trävänner från när och fjärran möttes hos Logosol

Entusiastiska trävänner från hela norra Sverige och Finland kom till Härnösand när Logosol invigde sina nya lokaler sista helgen i september.

Det blev en händelserik dag med oräkneliga besökare. Det var lättare att räkna korvarna som åts. Det var över 1000 stycken och både plank och brädor i stora lass från alla maskiner som kördes för fullt.

Höstens stora produktnyhet från Logosol, kantverket, gick för fullt och visade sin oslagbara funktion.

Logosols utbildare Lasse Granlöv (t v) och Berth Olsson (t h) förklarade hur Logosols snickerimaskiner fungerar och vad de går för.

Logosols första produkt Solosågen är lika intressant efter 23 år.

Det nya huvudkontoret invigdes genom att den allra nyaste medarbetaren Adilson Leite sågade av en plank framför huvudentrén. Han är ansvarig för utveckling av marknader där det talas spanska och portugisiska.

På plats fanns både representanter från Logosols partner Norwood i Kanada och från Logosol i Tyskland.

Konstruktören Bo Mårtensson tjuvlyssnar när kunderna diskuterar panelhyveln PH360.

Skogen är världens bästa lekplats. Det vet alla som har varit små. Därför har barnen sin egen hörna.

Branschträff för småsågare

Logosols öppna hus i Jönköping i oktober var en välbesökt tillställning. Både nya och gamla kunder kom för att se det senaste och för att träffa Logosol och varandra. Det blev en riktig branschträff för småsågare.

Kunderna hade lika stort utbyte av varandra. Man delade med sig av erfarenheter och lät sig inspireras av vad andra hade gjort.

Runo Johansson (i mitten) och Azzar Erixon imponerades av det nya kantverket. Ramsågens konstruktör Kalle Låks demonstrerade.

Våge Ivarsson demonstrerade bandsågverket ML26 för en intresserad publik.

Sven och Eva Andersson åkte från Trollhättan för att träffa Logosol.

Varje gång en Solosåg demonstreras ser det ut så här. När första ytan, eller baken som det heter norrut, lyfts av kommer åskådarna för att känna på den överraskande släta ytan.

Rasmus Karlsson var lika intresserad av maskinerna som sin farfar Lasse Karlsson.

Smart-Holder®
Design Protected Patented

Smart-Splitter®
Patented

Såga och klyv din ved
Enkelt,
Effektivt
och Säkert !

AGMA AB
Götgatan 6 B, 90327 Umeå
Tel: 090-13 86 50, Fax: 090-13 86 51
e-mail: smart@agma.com
Web: www.agma.com

Stora Solohyveln är rätt maskin både i snickeriet och på bygget

• P-O Persson framför sin mors föräldrahem som han renoverar till dottern och mågen med virke som han sågar och hyvlar själv.

P-O Persson renoverar familjehemmet med virke som han sågar och hyvlar själv

P-O Persson i Bredared utanför Borås behövde en hyvelmaskin för att tillverka en trappa. Med goda erfarenheter av Logosols minsta Solohyvel SH230 var den nya större Solohyveln ett självklart val. – Det här är en av de första SH410 som Logosol levererade, säger han och visar en maskin som fått bekänna färg under snart ett år.

Om namnet P-O Persson låter bekant så beror det på att han hållit kurser i sågning för Logosol.

Han driver sedan 40 år en byggfirma och var tidigt ute med att köpa Solosåg.

– Mitt livs bästa affär. Sågverket betalade sig på några veckor, minns han. Det började med en fråga från

firmans leverantör av byggmaterial. Visste P-O någon som kunde såga 2,4 meter långa kilar av ek? Kunden var dåvarande Banverket som behövde virket för att dosera kurvor.

– Jag hade sett Solosågen någon vecka tidigare och insåg att det var rätt maskin för jobbet, berättar han.

SH230 SOM BYGGSÅG

Sågverket införskaffades och sedan sågade han kilar av ek i ett och ett halvt år med god timpenning. Otaliga meter sågning i hård ek gav erfarenheter som deltagarna på P-O Perssons sågverkskurser haft stor nytta av.

– Jag tog aldrig reda på hur Banverket använde kilarna, säger P-O som gissar att metoden idag har spelat ut sin roll för järnvägen.

I slutet av 1990-talet blev han åter en av de första. Den gången med andra generationen av Solohyvel, SH230. Han köpte den för dess ursprungliga

ändamål, som dimensionshyvel ute på byggen.

– Fördelen är att man klarar sig med ett begränsat antal dimensioner från början och sedan hyvlar och klyver fram det man behöver. Varför ska man stå på en brädgård och vrida och vända på läkt? Det går snabbare att ta fram det man behöver med Solohyveln, säger han.

STOLPAR OCH SNICKERIER

Men även om den lilla Solohyveln SH230 är en mångsidig och tålig maskin så har den sina begränsningar. Den hyvlar och sågar två tum tjockt och 230 mm brett.

– Jag har fått en del förfrågningar om att hyvla grövre stolpar. Visst går det att lösa genom att limma ihop flera brädor och hyvla kanterna med en handmaskin, men det tar tid, säger P-O.

Lösningen presenterades förra året,

den större Solohyveln SH410. Den hyvlar 250 mm tjock, 410 mm brett och klyver 75 mm tjocka ämnen. P-O var en av de första som beställde.

– Det bästa förutom dimensionerna är att klingan kan skjutas åt sidan. Då kan hela kutterns bredd utnyttjas för planhyvling, säger han.

Det fanns fler skäl till investeringen än stolpar. P-O bygger ut och renoverar hustruns föräldrahem. Dottern och mågen har redan flyttat in. P-O sågar det mesta virket själv av träd från egen skog. SH410 används för att hyvla konstruktionsvirke, paneler och invändiga snickerier, bland annat en trappa.

– Det är en utmärkt maskin för att tillverka trappor, säger han.

P-O har fått flera förfrågningar om att sälja sin gamla SH230. Han har avböjt och istället renoverat hyveln. Med två hyvelmaskiner kan han ha två olika postningar samtidigt och arbeta mer effektivt.

Först med det senaste för ungdomarnas skull

Det börjar bli en vana för bröderna Lasse och Lars-Ove Johansson i Gällivare att vara först med det senaste.

De var först med Logosols största fyrkutterhyvel PH360.

Och snart blir de först med en femte kutter kuttern till samma hyvel.

Men det började i andra änden, med en gammal femkutterhyvel av märket Bahco, inköpt 1939 av brödernas far. Den hängde med länge och fick sin efterträdare först 2008 i form av en Logosol PH260 fyrkutterhyvel.

Ett par år senare kom PH360. Större och snabbare. Och bröderna misstänk-

te att den var förberedd för en femte kutter.

– Det fanns en extra knapp på manöverpanelen, säger Lasse som anade att det var någon ytterligare funktion planerad, mer än att bara styra spånsugen.

Första exemplaret av PH360 gick till

Gällivare och har använts flitigt sedan dess.

– Den är mer industriell än PH260, säger Jan-Ove och pekar på det fasta hyvelbordet och den mer exakta justeringen av dimensionerna.

Det var en chanstagning att köpa det första serietillverkade exemplaret. Nu visade det sig att maskinen uppfyllde förväntningarna, men ändå handlade det om en investering som många ryggar tillbaks inför.

– Vad får man för 130 000 kronor? En hyfsad snöskoter och den sjunker i värde så fort den startas, säger Lasse.

Hans nyliga erfarenhet av den avyttrade PH260-hyveln är att värdet på begagnade Logosolmaskiner är anmärkningsvärt högt. Därför tvekar bröderna inte att beställa den nya femte kuttern. Även detta pris översätter de till skotervärlden. Den kostar lika mycket som ett års skoterkörning.

Det finns en baktanke med investeringarna. Den yngre generationen har visat intresse för att ta över verksamheten och det vill bröderna uppmuntra genom att lämna vidare moderna och säkra maskiner.

Så bygger du en gammeldags kälke

Vill du överraska dina nära och kära med en riktigt fin julklapp?

Bygg en gammeldags vedkälke. På nysagat.se finns både film och ritning. Gratis.

Förra året bjöd Logosol på film och ritningar i hur man tillverkar en gunghäst. Det blev så uppskattat att snickeritips ska bli en jultradition.

Årets projekt är en gammeldags vedkälke byggd med moderna metoder.

Gamla tiders vedkälkar tillverkades av björk och medarna basades till sin rundade form. En inte helt lyckad metod enligt möbelsnickaren Berth Olsson som har konstruerat kälken.

– Framåt våren brukade medarna räta ut sig, säger han.

Istället tillverkas medarna av fem mm tunna ribbor som skiftlimmas i en form. Det blir starkare och tappar garanterat inte formen.

Vedkälken är mer en en kälke. Den är en perfekt pryl som både är rolig för barnen att leka med ute i snön och en ovanlig inrednings-

• *Bygg en kälke till barnen!*

detalj som vedkorg eller blombänk.

– Den är byggd för att barnen ska kunna åka med den i snön, understryker Berth.

Det är en poäng att såga virket själv, men det går lika bra att köpa. Materialkostnaden blir 35 till 250 kr.

– Vi bygger kälken av ek, men även fura går bra, säger Berth.

Se filmen och ladda hem ritningar som visar hur du bygger en kälke. Resultatet blir en prydnad för hemmet, till glädje för både barn och barnbarn.

– En av fördelarna med SH410 är att man kan skjuta klingan åt sidan och utnyttja hela hyvelbredden på 410 mm, säger P-O Persson.

Panelhyvel mest lönsam

Den lönsammaste maskinen för småskalig träförädling är en panelhyvel.

Oavsett om du hyvlar för avsalu eller för eget behov. Det räcker med renovering av villan för att den ska betala sig.

Förklaringen hittar du på närmaste byggvaruhus. Per meter är priserna för lister och foder inte avskräckande höga och därför glömmar många bort den posten i kalkylen. I slutet av renoveringen dyker kostnaden upp som en obehaglig överraskning.

Följande bygger på priser för enkla, omålade furulister hos ett lågprisvaruhus. Rummet är på 25 kvadratmeter och har två dörrar och två fönster. Kostnaden för golv- och taklister samt fönster och dörrfoder hamnar på cirka 1 500 kronor.

Vill du ha bredare och mer utsirade lister så kan kostnaden öka till 5 - 6 000 kr. För ett rum.

EN KUTTER

Logosol har panelhyvlar i tre nivåer. Minst kostar Solohyveln SH230. Den är i grunden en kombinerad såg och hyvel för dimensionering av virke. Du kan även montera profilstål i kuttern. Enda begränsningen är att den inte klarar fullspont. Däremot kan du halvsponta paneler och inbertak. Det ger tillräcklig stadga under förutsättning att du vänder virket rätt under hyvling.

TVÅ KUTTRAR

Den större SH410 har samma funktioner, men hyvlar snabbare och

större dimensioner. Den är även en utmärkt maskin för tillverkning av limfog. Båda Solohyvlarna är perfekta för att såga ribbor och läkt.

Nästa steg är tvåkutterhyveln DH410. Den har två kuttrar, horisontell och vertikal. Med två genomkörningar har du fyrsidigt hyvlade lister och paneler, inklusive spont och not.

FYRA KUTTRAR

Toppnivån är fyrkutterhyvlarna PH260 och PH360. Den första är en av världens mest sålda fyrkutterhyvlar och har bevisat hög precision och lång livslängd. Skillnaden är storleken och att PH360 kan kompletteras med femte kutter.

Med fyra kuttrar stoppar du in ett råsågat ämne i ena änden och på andra sidan kommer det ut en fullt färdig list. Normal matningshastighet för fura med perfekta ytor är 7-8 meter per minut. Förvandling kan vara värd 100 kronor – i minuten.

KRAV OM DU SÄLJER

Alla profilhyvlar från Logosol gör ett utmärkt jobb som planhyvlar. Om du säljer virke till konsument är att kravet fyrsidigt hyvlat. Det kan ifrågasättas, virke utomhus ska vara råsågat för att färgen ska fästa. Men vill kunden ha fyrsidigt hyvlat så hjälper inga föreläsningar. Om du inte levererar så gör närmaste byggvaruhus det.

För avsalu måste du hyvla virket. Satsar du direkt på en panelhyvel så kan du dessutom erbjuda ett närmast oändligt sortiment av lister, foder och paneler och ytterligare öka din förtjänst.

– En PH360 kostar som en snöskoter och den femte kuttern som att köra skotern i ett år, säger Lasse och Jan-Ove Johansson, först med både hyveln och femte kuttern.

Grov bark och släta ytor väckte uppseende i London

Alla som sågar sitt eget virke är lika fascinerade av samma sak: Förvandlingen av skrovliga stockar till släta plankor.

Formgivaren Anton Alvarez fångade det magiska ögonblicket i en bänk som visades under London Design Week i slutet av september.

Anton Alvarez är från Sverige och använde under sin utbildning ett Big Mill sågverk från Logosol för att skapa annorlunda möbler.

De första försöken gav mersmak. När han fortsatte sina studier vid det anrika universitetet Royal College of Art i London, fick han chansen att utveckla idén om att såga fram möbler.

Uppdraget kom från American Hardwood Export Council. Organisationen verkar för ökat användande av amerikanskt lövträ.

Genom projektet "Out of the Woods" fick avgångseleverna på utbildningen i produktdesign uppdraget att skapa miljöriktiga möbler ur ett livscykelperspektiv.

GROVT OBARKAT KÖRSBÄR

Det räckte inte med att möblerna tillverkades av ett hållbart material. Designen måste kännas relevant långt in i framtiden, för att undvika att fullt funktionella produkter kasseras när trenderna växlar.

Anton Alvarez hade ett önskemål:

– Jag ville utgå från en obarkad stock.

Tanken var att han skulle göra det i USA, på den plats där trädet avverkats och att resultatet sedan skulle fraktas till utställningen i London. Men istället skickades en obarkad stock av amerikanskt körsbärsträd till London.

– Körsbärsträden som växer här i Europa är bara tunna pinnar jämfört med det här. Jag skulle väldigt gärna vilja se en skog av grova körsbärs-

träd, säger Anton Alvarez.

PERFEKT KONTRAST

Målet var att skapa en stark kontrast mellan den grova barken och en perfekt sågad yta. Vilket är tvärtemot estetiken bakom skulptering med motorsåg, som ger grova ytor med ungefär samma känsla som barken. Han var på jakt efter det som alla sågare upplever när man lyfter av locket efter första snittet och möts av en perfekt sågad yta.

Bänken sågades fram med stor precision, även denna gång med ett Big Mill sågverk. Halva stocken blev en sittplats i form av en perfekt sågad triangel. Andra halvan fick behålla barken. Det blev ett möte mellan naturen och designen, mellan det grovhuggna och förädlade.

– Kedjan ger en fin och spännande yta utan att hyvlas, säger Anton.

Bänken väckte stort uppseende under designveckan i London. Den stack ut bland de sammanlagt tolv möbler som togs fram under projektet.

DRÖMPROJEKTET OCH MASKINEN

Planer finns på att American Hardwood Export Council ska ställa ut de tolv bidragen på andra platser i världen. För egen del hoppas Anton Alvarez på ett uppdrag av mer stationärt slag.

– Drömmen vore att tillverka möbler som placeras där träden fälldes, som en del av naturen, säger han.

Just nu ägnar han sig åt ett annat projekt, som visas under hösten på en utställning om svensk design i Tokyo. Han har skapat en metod för att sammanfoga möbelkomponenter. Istället för skruvar och tappar har han utvecklat en maskin som binder ihop komponenterna med tunna trådar.

Mer om det finns på hans hemsida www.antonalvarez.com.

– Den sågade ytan blir så bra att den inte kräver någon ytterligare bearbetning, säger Anton Alvarez som sågade fram en sittplats i form av en triangel ur en stock amerikanskt körsbär.

Foto: Petr Krejci

• Mötet mellan grov bark och finsågad yta väckte stort uppseende under London Design Week. Foto: Petr Krejci

– Drömmen vore att tillverka möbler som placeras där träden har fällts, säger Anton Alvarez.

Dubbla lärare på snickerikurs i vinter

Berth Olsson leder Logosols kurser i snickeri.

Han är en uppskattad lärare, men förbereder sig för pension. Nu håller efterträdaren på att skolas in.

– Lasse kan mer än jag, säger Berth generöst.

Lasse heter Granlöf i efternamn och är en av Berth Olssons gamla elever från tiden som yrkeslärare. Han driver det egna företaget Cultus Snickeri & Bygg och har köpt in sig i Berths snickeri som ligger ett stenkast från Logosol i Härnösand.

PASSIONERAT INTRESSE

Alla som gått på snickerikurs vet att Berth är en mästare, närmare bestämt med mästarbrev som möbelsnickare. Hur kan det komma sig att han tycker att efterträdaren kan mer?

– Lasse är passionerat intresserad av jakt och fiske, vilket han delar med många av kursdeltagarna, svarar Berth som medger att han inte är särskilt intresserad eller kunnig inom dessa områden.

Dessutom är Lasse byggnads-

snickare och har därmed en bredare kunskap om vad snickeriets maskiner kan användas till. Lägg därtill ett gediget kunnande om möbelsnickeri.

Berth och Lasse kommer att jobba tillsammans i snickeriet under det kommande året.

Vilket betyder att alla som går på kurs hos Logosol under den tiden får två lärare: Mästaren i möbelsnickeri och hans jaktintresserade och byggkunnige gesäll. Ska du ha riktig valuta för avgiften så ska du boka in dig på kurs nu i vinter.

RESA TILL ETIOPIEN

Pensionär på heltid tänker Berth inte bli utan kommer att ägna sig åt eget snickrande och andra uppdrag för Logosol. Närmast står en resa till Etiopiens huvudstad Addis Abeba för en utbildning på nyöppnat snickeri i tre maskiner från Logosol: Rikt- och planhyveln H410, vertikalfräsen MF30 och formatsågen PS315.

Ledig tid tänker han använda för att snickra åt sig själv. Först i tur står ett soffbord i form av en snickarbänk i mahogny, med ett underskåp för utvald saft...

Se kursprogrammet på sidan 2.

• Lasse Granlöf (t v) skolas in sig för att ta över efter Berth Olsson som lärare på Logosols snickerikurser. Han är en rutinerad snickare, från början utbildad av Berth.

FAKTA OM LOGOSOLS SNICKERIKURSER

- Logosols kurser hålls i ett riktigt snickeri som tillverkar möbler, inredning, trappor, fönster, dörrar och en hel del annat. Här finns alla Logosols snickerimaskiner.
- Baskurserna heter snickeri 1 och 2. Den första är en endagskurs, den andra håller på i två dagar.

• Bygga fönster är den tredje snickerikursen. Den pågår i två dagar.

• Du behöver inte ha en Logosolmaskin för att delta.

Mer information finns på www.logosol.se under kurser.

Sveriges enda riksförbund för småskalig träförädling

Alla träintresserade hälsas välkomna till öppet möte

Ta chansen att träffas, knyta kontakter och byta erfarenheter på våra möten i vinter.

1

Piteå Havsbad

lördag 24 november

Mer information:

Johan Westerlund, 070-368 70 35

jowelund@gmail.com

2

Lövsjö Loghouse, Åseda

onsdag 28 november kl 15-19

Mer information:

Erik Hjärtfors, 070-277 72 26

erik@lovsjologhouse.dinstudio.se

3

Vinnarsjö Timmerhus, Hedesunda

onsdag 5 december kl 15-19

Mer information:

Jan-Erik Simonsson, 070-253 90 41

info@vinnarsjotimmerhus.se

Sveriges Småsågares Riksförbund, SSRF, eller "Småsågarna" som vi kort och gott kallar oss, är en ideell förening för alla som är intresserade av småskalig träförädling.

• Olle Parkman valde att byta liv för 18 år sedan. Det nya livet är ett blandbruk med hovslageri, grönsaksodling, skog och sågning.

• När far
av nyttills

• Nordsv
honom a

Konsten att skapa ett liv på

Allt fler drömmer om ett annat liv än vad de lever idag.

Men hur gör man för att kliva över i det okända?

Olle Parkman tog steget för 18 år sedan och skapade livet som passar honom och familjen.

Familjen flyttade 1981 till ett torp i Brunne utanför Härnösand. Då arbetade han heltid som musiklärare på gymnasiet. Det perfekta jobbet för en musiker kan tyckas. Olle har flöjt och sin sångröst som huvudinstrument, men han tyckte sig vara färdig med det kapitlet och ville gå vidare.

– Jag träffade en gammal farbror som körde med häst i skogen. Då visste jag vad jag ville göra, berättar Olle och skrattar åt sitt uttryck ”gammal farbror”. Det är inte så många år tills han själv är i samma ålder.

HOVSLAGARE PÅ HALVTID

Familjen bodde redan på landet och mötet visade att gården kunde bli mer än ett ställe där man bor. Gården kunde bli åtminstone en del av försörjningen. Olle omskolade sig till hovslagare.

– Jag ångrar mig inte. Visst har vi lägre inkomst men utgifterna har också minskat, säger han.

Hovslagare är ett fysiskt tungt arbete. Den som vill bli långvarig i yrket gör bäst i att arbeta deltid och syssla med annat för att få variation. Detta

annat fanns hemma på gården med tio hektar mark, varav tre är skog.

KÖR HÄST I SKOGEN

Idag är familjen delvis självförsörjande med odling av grönsaker och rotfrukter, fjällkor, får och höns. Samt två nordsvenska brukshästar som gör en förtjänstfull insats i skogen.

– Hästarna tar sig fram överallt och kör inte sönder markerna, säger Olle.

De två nordsvenskarna Skare och Ellvar är mer än dragdjur. De är arbetskamrater i skogen och en viktig del av livet på gården. Fast nyligen fick de sällskap av en traktor, vilket väckte större uppseende i grannskapet än när Olle en gång började köra med hästar i skogen.

– Traktorn behövs för att skotta snö och hantera timmer, men i skogen kör man bara fast, förklarar Olle.

Timmer hanterar han åtskilligt av. Från början kördes allt till en såg i grannbyn Risnäs, men när den för-

svann stod hela bygden utan egna sågresurser. Fyra grannar gick ihop om en Solosåg och på så sätt startade Olles bana som sågare.

SPARAR MYCKET PÅ SPÅN

Han är fortfarande delägare i den första Solosågen, men har numera även sin egen, uppställd i ett av de mest genomtänkta och prydliga såghus som Nysågats redaktör har sett. Det är ovanligt brett

och djupt, med plats för en Solohyvel bredvid sågverket och med ett spånut-sug som leder till en rejäl spånficka.

– Blandningen av sågspån och kutterspån är perfekt som strö för hästar och kor. Förr var strö en stor kostnad och nu har vi det gratis, säger Olle när han öppnar dörren där spånet lastas ut.

Utöver sågverket finns ett litet snickeri på gården med bland annat Logosols rikt- och planhyvel. Här finns allt som behövs för att bygga hus och tillverka lister, paneler och inredning.

”SÅGSPÅN OCH KUTTER-

SPÅN ÄR PERFEKT

SOM STRÖ FÖR HÄSTAR”

miljen Parkman flyttade till torpet, fanns där tre byggnader. Idag är det ett tiotal. Ett kotten är växthuset av egensågat virke.

enskarna Skare och Ellvar är viktiga på Olle Parkman, inte bara för att de hjälper att köra ut timmer ur skogen.

å egna villkor

Det har blivit en del hus genom åren. När familjen flyttade hit, stod här ett litet torp med bagarstuga och ladugård. Av dessa tre hus har det blivit ett tiotal. Det är stall, maskinhall, en smedja, tre lador, såghus och ett växthus som får förbipasserande att bromsa in och titta en gång extra.

STORMFÄLLDA TRÄD BLEV UTHUS

Senaste projektet är ett uthus. Tidigare fanns ett förråd som satt ihop med bagarstugan. Det blåste sönder i stormen Dagmar förra året. Samma storm fällde ett 100-tal granar som nu med hjälp av sågverket har blivit ett timrat uthus. Även dörrarna är tillverkade av det stormfällda virket och beslagen har Olle tillverkat själv i smedjan.

Att den småskaliga livsstilen börjar komma tillbaka märker Olle på flera sätt. Han har numera en lärling som vill bli hovslagare, en folkhögskola har gjort studiebesök för att lära mer om en alternativ livsstil och det kommer allt mer småskalig utrustning.

För 18 år sedan var det inte särskilt trendigt att vara småskalig. Tiden har hunnit i fatt Olle Parkman.

• Olle Parkman arbetar halvtid som hovslagare och ägnar resten av tiden åt gården.

• Ett ovanligt prydligt och genomtänkt såghus.

• Jonas Olofsson har hårdtestat lunningsvagnen Clivus. Den har klarat alla strapatser.

Lunningsvagn + fyrhjuling = perfekt kombination

Suget efter Logosols nya lunnarvagn Clivus överträffade alla förväntningar. – En bra lunningsvagn, tycker Jonas Olofsson som kört mycket med den.

Först måste vi berätta att intresset för Clivusvagnen var så stort att några kunder fick vänta på sina exemplar.

Men Jonas och hans far Evert Olofsson fick sin lunningsvagn i rätt tid.

När Nysågat ringer har den använts varje dag i tre veckor i skogarna utanför Mattmar i Jämtland.

– Den fungerar jättebra bara man tänker på att den har en annan funktion än alla andra vagnar, säger han.

ANNORLUNDA METOD

Nysågat har ringt runt till de första kunderna. Det här är den lunningsvagn som många har väntat på. Några tycker dock att den kunde vara lite lättare.

– Det behövs lite tyngd för att den ska gå bra i skogen, anser Jonas.

I detta fall handlar det mer om kraft i arm än om lunningsvagnens vikt. På det området har Jonas det väl förspänt. Dessutom ska man inte dra vagnen för hand i skogen

utan med fyrhjuling.

Clivusvagnen lyfter automatiskt upp stocken, utan minsta ansträngning. Det är fyrhjulingen som gör hela jobbet.

Under transport har bara ena änden av stocken markkontakt.

– Stocken ligger stilla så det är bara en bit på ena sidan som påverkas. Hittills har stockarna hållit sig rena, säger Jonas.

UTNYTTJAR NATURLAGARNA

Fördelen med Clivusvagnen är att den utnyttjar naturlagarna för att lyfta stockar. En annan finess som Jonas upptäckt är balkarna framför däckerna. De skjuter ifrån så att vagnen inte fastnar och ser till att stående träd inte skadas.

Han köpte vagnen tillsammans med sin far Evert, som bor i Näsåker 25 mil bort. Tanken är att den ska pendla mellan Mattmar och Näsåker på en släpkärre. Men Jonas ser redan att det kommer att behövas en vagn på vart ställe.

Jonas och Evert har gått på kurs i timring hos Logosol. Lunningsvagnen är ett steg på väg mot att börja timra.

– Jag har ordnat en lokal så att jag kan stå inomhus och timra under vintern, berättar Jonas Olofsson

Eldar du med **prima sågtimmer**?

I Sverige finns 1,6 miljoner villor. Enligt Energimyndigheten värms 20-25 procent av dem helt eller delvis med ved.

Tillsammans blir det enorma mängder ved.

En del är prima sågtimmer som i brist på eget sågverk går upp i rök.

Alla ägare av en Solosåg vet att sågverket är en suverän vedmaskin. För varje stock blir det fyra så kallade bakar eller ytor. Därtill kommer spill från kantning och liknande. Och emellanåt felsågat virke som bäst glöms bort i en vedpanna.

Har du eget sågverk, så har du värmen ordnad. Och värmer du huset på

annat sätt så finns det garanterat någon i grannskapet som är beredd att betala för spillet.

Det finns betydligt fler vedklyvar än sågverk i Sverige. Det betyder att många skulle tjäna på att vända på steken. Ställ upp ett sågverk på vedbacken.

Eftersom ökad brännved normalt levereras som tremetersstockar räcker det med något av Logosols minsta sågverk Big Mill eller Woodworkers Mill. Båda har 2.75 meter långa sågbalkar.

Istället för att såga sönder prima timmer och elda upp det, kan du lägga de bästa stockarna på sågverket och ta fram virke för att reparera och bygga ut huset, för slöjd och snickeri.

Den som äger ett hus har alltid behov av virke.

• 20-25 procent av alla villor värms helt eller delvis med ved. Stora mängder prima sågtimmer går upp i rök. Rädda det med eget sågverk.

• Logosol Wood-Worker's Mill räddar sågtimmer från vedhögen.

TORMEK® T-7 **LOGOSOL EDITION**

TORMEK SLIPSYSTEM I SAMARBETE MED LOGOSOL

Läderbrynskiva Du avslutar slipningen på läderbrynskivan, den tar bort råeggen och polerar eggen till högsta skärpa.

Skaffa dig en riktig slipstation

TORMEK T-7 LOGOSOL EDITION

är speciellt framtagen för Logosols kunder. Du får en slipstation som klarar att slipa dina maskinhyvelstål och profilstål med full kontroll. Inga avbrott i arbetet för att skicka bort eller lämna in stålen för slipning.

Med Jiggen för raka eggar SE-76 slipar du dessutom enkelt både stämjärn och hyveljärn till högsta skärpa. Liksom alla Tormekmaskiner är det en svensk kvalitetsprodukt med högt ställda krav på funktion och precision. Ett måste för alla som arbetar i trä!

Tormek Blackstone Silicon SB-250 Den här stenen har utvecklats speciellt för att skärpa HSS och andra höglegerade stålqualiteter. Stenens högre slipförmåga är speciellt värdefull vid formning av verktyg med stor slipyta, där sliptrycket är lågt, t.ex. maskinhyvelstål.

Dessa jigger och tillbehör medföljer maskinen!

Jigg för maskinhyvelstål

Jigg för profilstål

Jigg för raka eggar

Svarv-verktyg för stenen

Stenjusterare

Vinkelmätare

Brynpasta

Utförlig handbok i våtslipning

EN SVENSK
KVALITETS-
PRODUKT

– Det här är vårt andningshål, säger Håkan och Ing-Marie Kullstrand som timrade sig en stuga vid en liten sjö.

• Så här stor blir en timmerstuga byggd med en Solosåg M5 utan förlängning.

• Håkan har sågat allt virke själv, till exempel innertaket.

Eget sågverk blev en investering för hela livet

Många köper en Solosåg för ett enda projekt. Sedan inspirerar den till nya projekt som aldrig hade blivit verklighet utan sågverket.

Så var det för Håkan Kullstrand i Nyhammar utanför Ludvika. Nu har han snickrat och slöjdat av eget virke i mer än 20 år.

Håkan är slöjdlärare och flyttade tillbaka till föräldragården i början av 1990-talet. På gården finns två bostadshus. Föräldrarna skulle flytta över till det mindre av husen för att ge plats åt Håkan och hans två barn i det större.

– Mamma och pappa behövde ett extra rum. Eftersom vi har egen skog så blev lösningen att såga virket själv, berättar Håkan.

Det här var i Solosågens barndom. Tekniken var inte lika beprövad som idag, men slöjdläraren Håkan konstaterade att sågverket gav ett förträffligt resultat och slog till. Föräldrarna fick ett extra rum och nästa generation kunde flytta in på gården.

SÅGAR TILL ALLT

Håkan hade vid den tiden träffat en ny livskamrat, Ing-Marie, och

när hon flyttade till gården så kom Solosågen åter till användning för att bygga en vävstuga. Sedan dess har virket från sågverket bland annat använts för att bygga om den gamla ladugården till snickeri, reparera husen på gården och ta fram slöjdvirke.

– Det mesta virket som vi har använt de senaste 20 åren kommer från egen skog, berättar Håkan och visar en svepask tillverkad av säl, en favorit bland träslag för slöjdare.

– Eftersom jag sågar själv så får jag färsk säl som kan böjas utan basning, tipsar han.

Allt detta och lite till har blivit möjligt tack vare en Solosåg som köptes för ett projekt. Visst är egen skog en fördel,

men enligt Håkan har de flesta som bor på landsbygden tillgång till skog, vilket alla som eldar med ved är väl medvetna om. Det

finns alltid vindfällan och annat som skogsägare vill bli av med.

TIMRADE SIN DRÖM

För Håkan är vindfällan samtidigt en möjlighet att förverkliga drömmar. I hans fall har det länge varit att timra en egen stuga.

– För några år sedan hade vi ovanligt många vindfällda träd. Jag samlade ihop tallar lämpade för timring och lärde mig av en bekant som är timmerman, berättar Håkan.

• Naturen bjöd på en färdigformad ledstång.

Storleken på den tilltänkta stugan styrdes av Solosågens längd. På den tiden var maxmättet utan förlängning 4,8 meter. Med dagens M8 blir det en halvmeter till. Platsen för stugan var sedan länge utsedd.

1943, mitt under brinnande krig, köpte Håkans föräldrar en bit mark i en backe mot en skogstjärn, på tio minuters avstånd från gården. Här byggde de en liten stuga där familjen bodde på sommaren. Tre år senare byggde farfar ytterligare en stuga i samma backe av timmer från en gammal lada. En inristning i timret daterar den till 1766.

– Stugorna är för små för oss och våra barn med familjer som kommer hit varje sommar, motiverar Håkan bygget av ett tredje hus.

Vad blir det för hus av 4,8 meter timmer? Mycket mer än vad man kan tro. Den blev rymligare, varmare och mer stabil än motsvarande Friggebod. Det här är ingen bod utan ett hus som man kan bo i även på vintern.

ETT ANDNINGSHÅL ÅRET RUNT

Att timra låter som ett stort projekt. Men enligt Håkan är en timmerstuga i det här formatet något som alla med tummen på rätt ställe klarar på egen hand och med hjälp av familjen.

– Den effektiva arbetstiden var några veckor om året i tre års tid. Första sommaren tog jag hem timret och blockade det, andra sommaren timrade vi stommen hemma på gården och tredje sommaren byggde vi upp den vid tjärnen, berättar Håkan.

Resultatet är en mysig stuga, vinterisolerad och klädd med stockpanel på insidan. Under den gångna sommaren bodde Håkan och Ing-Marie här i ett par veckor, med barn och barnbarn i de två andra stugorna. Här firas även jul och nyår, med skön värme från den vedeldade kaminen.

– Det här är vårt andningshål, säger Ing-Marie som är lika delaktig i byggprojektet.

Nya projekt är på gång. Varje gång paret slår sig ned med en kopp kaffe så startar diskussionen och idéerna strömmar till. Det blir lätt så när tillgången till byggmaterial inte är en begränsande faktor.

DE FLESTA SOM BOR PÅ

LANDSBYGDEN HAR

TILLGÅNG TILL SKOG.

Prenumerera på Sveriges största oberoende lantbruksmagasin

☒ JA TACK! Jag vill prenumerera på LantbruksMagasinet. 8 nummer, för bara 391 kr inkl. moms.

Namn och företag

Adress, postnr och ort

Telefon

Texta tydligt!

SVENSKA media
Svenska Media Docu AB Telefon 0651-15050

Det går även bra att faxa in erbjudandet till 0651-133 33 eller gå in på våran hemsida: www.svenskamedia.se

Svenska Media Docu AB

SVARSPOST

Kundnummer: 901 444 900
827 20 LJUSDAL

Frankeras Ej.
Svenska Media
Docu AB
betalar portot.

Prenumerera på Sveriges största magasin om åkeri, entreprenad och skog

☒ JA TACK! Jag vill prenumerera på Åkeri & Entreprenad. 8 nummer, för bara 391 kr inkl. moms.

Namn och företag

Adress, postnr och ort

Telefon

Texta tydligt!

SVENSKA media
Svenska Media Docu AB Telefon 0651-15050

Det går även bra att faxa in erbjudandet till 0651-133 33 eller gå in på våran hemsida: www.svenskamedia.se

Svenska Media Docu AB

SVARSPOST

Kundnummer: 901 444 900
827 20 LJUSDAL

Frankeras Ej.
Svenska Media
Docu AB
betalar portot.

Prenumerera på Sveriges största tidning för alla motorintresserade

☒ JA TACK! Jag vill prenumerera på Bil & Verkstad. 8 nummer, för bara 391 kr inkl. moms.

Namn och företag

Adress, postnr och ort

Telefon

Texta tydligt!

SVENSKA media
Svenska Media Docu AB Telefon 0651-15050

Det går även bra att faxa in erbjudandet till 0651-133 33 eller gå in på våran hemsida: www.svenskamedia.se

Svenska Media Docu AB

SVARSPOST

Kundnummer: 901 444 900
827 20 LJUSDAL

Frankeras Ej.
Svenska Media
Docu AB
betalar portot.

Laga mat på en 400 år gammal slottsallé

Proveniensen betyder allt, brukar Antikrundans experter säga när de talar om ett föremåls historia och ursprung. Snickeriet Ugglan och Eggen i Tibro erbjuder proveniens i överflöd.

Produkterna tillverkas av ek och olivask från en slottsallé, anlagd på 1600-talet av adelsätten Natt och Dag med hjälp av byggmästaren Nicodemus Tessin d.ä.

Slottet heter Haga och ligger utanför Enköping. Det är idag en konferensanläggning och slottsparken är delvis bebyggd med radhus. I ett av dem bor Matti Kotka, en händig man med förflutet i industrin.

– Allén är idag allmän väg. Jag fick reda på att man skulle fälla träd som var så gamla att de bedömdes vara trafikfarliga, berättar Matti.

Träden skulle passa perfekt för det snickeri som sonen och dottern med familjer har startat i Tibro. Affärsidén är moderna produkter med rejäl träkänsla och historia. Det är inte mycket som slår 400 års gamla ädelträd från en slottsallé, så Matti erbjöd sig att ta hand om de fällda träden som annars hade malts ned till flis.

ETT HISTORISKT ARKIV

Men hur sönderdelar man riktigt grova stockar? Nysågats läsare vet svaret, med Logosols minsta sågverk Big Mill går det att såga riktigt grovt. Matti satsade på den mest utrustade versionen Big Mill Pro med dubbla sågbalkar och den klassiska motorsågen för sågverk, Stihl MS660.

– Det tar lite tid att såga men resultatet blir väldigt bra, säger Matti när han visar runt på sågplatsen där timmer och sågat virke ligger på hög.

Det uppsågade virket är imponerande. Centrumbitarna är bortåt en meter breda och blir utan problem skivor till stora bord i ett enda stycke. En titt från sidan är lika respektgivande, inte bara för att det är så tätt mellan årsringarna. Här finns 400 års svensk historia arkiverad. Bland annat har missväxtåren 1867-1869 satt tydliga spår.

VAD ÄR OLIVASK?

Slottsallén innehåller två träslag, ek och ask. Det senare av en ovanlig variant som kallas olivask. Det är samma art med en oregelbunden brun falsk kärna som ger det annars gulbruna virket spännande mönster.

Efter sågning transporteras virket till snickeriet i Tibro för torkning och förädling. Ugglan och Eggen har nyligen flyttat in i nyrenoverade lokal-

– Det tar lite tid att såga men resultatet blir väldigt bra, säger Matti Kotka, här med den Big Mill Pro som förvandlar 400 år gamla alléträd till utsökt snickerivirke. Stockarna är så grova att det går att tillverka bordsskivor i ett stycke.

er i en tidigare ladugård. Det är ett familjeföretag som drivs av syskonen David och Mimmi Kotka med familjer, närmare bestämt Amanda Kotka Carlehed, Toni Spasenoski och Sara Carlehed.

– David är möbelsnickare och det var han som fick oss övriga intresserade, berättar Mimmi.

De inblandade har, än så länge i varje fall, vanliga kontorsjobb. Vad är det som lockar med hantverk i trä?

– Sitter man framför en dator hela dagen och skriver rapporter och gör IT-lösningar så kan det kännas tomt. Det blir inget resultat att ta på, svarar Mimmi.

Känslan delar hon med allt fler unga. Trä står högt i kurs när man söker handgripliga sysslor som alternativ till stirrandet in i en datorskärm.

REKOMMENDERAS AV STJÄRNKOCK

Ett annat intresse som förenar familjerna är mat. Kombinationen har utmynnat i de första produkterna från Ugglan och Eggen. Det är skärbrädor och skärblock i olika storlekar och

hushållsredskap, främst knivar med blad av handsmitt japanskt kolstål i samurajkvalitet.

Både matintresserade och proffs har uppmärksammat snickeriet i Tibro. Bland annat har stjärnkocken Melker Andersson rekommenderat deras skärblock i en tidningsartikel.

– Vi har fått ett fantastiskt fint mottagande, konstaterar Mimmi.

Skärblock är en tjockare typ av skärbräda. Proffsvarianten tillverkas av hårt ädelträ i form av limfog med stående lameller. Genom att kniven möter ändträ håller brädorna mycket längre och det hårda materialet är bra för hygien.

Ugglan och Eggen tillverkar även möbler och inredning på beställning. Det som förenar är modern design i kombination med äkta träkänsla och hög kvalitet. Numera av trä med rötter i 1600-talet och landets äldsta ännu levande adelsätt Natt och Dag och den legendariske byggmästaren Nicodemus Tessin den äldre.

Information om snickeriet och dess produkter finns på www.ugglan-ocheggen.se.

• Skärblock rekommenderade av stjärnkocken Melker Andersson.

• Rustik bänk av ek sågad med Big Mill Pro.

• Det nya gänget vid sågverket i Ljusdal. Fr v Sui Thawngvung Cinzah, Samer Ibrahim, Karl-Erik Jervström, Ove Göransson och Lars Ekström.

Ljusdal skapar meningsfulla jobb med eget sågverk

Solosågen har åter blivit aktuell som ett effektivt sätt att skapa nya jobb.

– Numera är tiden hos oss begränsad till 12-18 månader och då krävs meningsfulla jobb som går snabbt att lära sig, säger Hasse Svedin på arbetsmarknadsenheten vid Ljusdals kommun.

Efter den stora krisen på 1990-talet investerade mer än hälften av landets kommuner i Solosågar. Lägg därtill sågverk av andra fabrikat och resultatet blev en av de större arbetsmarknadspolitiska insatserna på den tiden, räknat i antalet sysselsatta.

Allt virke som sågades användes för att rusta upp och bygga idrottsanläggningar, renovera kulturhus, bygga vindskydd, busskurer och mycket annat.

Många av dessa sågverk är i drift än idag och har i flera kommuner blivit en reguljär del av verksamheten. Så är det i Ljusdal.

TIO ÅR MED SÅGNING

– Vi satsade på en Solosåg med timmerfräs för drygt tio år sedan, berättar Hasse Svedin som är arbetsledare inom kommunens arbetsmarknadsenhet.

Han leder en grupp med ett tiotal medarbetare som gör allt från att återvinna gamla möbler och inredningar, vilka säljs i den egna second handbutiken, till att såga upp timmer från i första hand kommunens parker och av det tillverka allehanda produkter.

Tidigare timrades det en hel del. I en bygd med turism som en viktig näringsgren är efterfrågan på timrade små stugor, vindskydd och annat närmast omätligt. Här är timring den traditionella byggmetoden och det finns ett stort renoveringsbehov av gamla Hälsingegårdar.

– Tyvärr har vi varit tvungna att sluta med timring. Med de nya reglerna hinner vi inte utbilda medarbetarna i hantverket, säger Hasse Svedin.

TIDEN ÄR BEGRÄNSAD

Arbetsmarknadsenhetens uppgift är att skapa meningsfulla arbetsuppgifter för långtidsarbetslösa. Numera är anställningarna tidsbegränsade till 12-18 månader. Tidigare fanns en anställd som behärskade timring, men han har gått i pension. Följden har blivit att timmerfräs och bilor lagts på hyllan.

Däremot går Solosågen för fullt. Den är så pass enkel att lära sig använda att man kan börja producera från dag ett. I synnerhet när man som i Ljusdal har en fast anställd medar-

betare som behärskar sågverket och kan förmedla kunskaperna. Han heter Karl-Erik Jervström och är vid Nysågats besök i full färd med att introducera en ny grupp i sågandes konst.

– Det är ett bra jobb och har man inte för bråttom så blir resultatet väldigt bra, säger han.

BEKVÄM VILDMARKSBÄNK

En bit från såghuset står två prover på enhetens slutprodukter uppställda. Det är bord med integrerade bänkar i två storlekar, för barn och vuxna. Förra vintern tillverkades 45 bänkbord.

Andra produkter är busskurer, spångar och vindskydd för vandringssleder och kulfång till skjutbanor.

– Vi har sågat kulfång av björk till skjutbanor. Det är balkar på fem gånger fem tum, berättar Karl-Erik.

En annorlunda produkt är extra bekväma vildmarksbänkar. Det är kluvna stockar med gångjärn där man kan fälla upp den ena halvan som ryggstöd.

Det är bara några exempel på nyttan som de arbetslösa under tio års tid har skapat för boende och besökare i Ljusdals kommun. Om konjunkturen inte vänder uppåt och arbetslösheten försvinner, så kommer det att bli mycket mer.

• Sui Thawngvung Cinzah har huvudansvaret för sågverket.

• Bänkbord i olika storlekar är en av produkterna.

Vägen till själen går genom händerna

Helge Johansson har arbetat med människor i hela sitt vuxna liv.

Åtskilliga gånger har han sett vad som gör livet värt att leva.

– Vägen till själen går ofta genom händerna, säger han.

För drygt fyra år sedan flyttade Helge och hustrun Elisabeth ut på landet. De köpte en liten gård i Tarabo utanför Vårgårda. Till gården hör åtta hektar skog.

– Änkan som ägde gården hade inte gjort något i skogen på 35 år. Det var som att gå rakt in i en vägg, säger Helge som köpte både röjsåg och motorsåg.

Även om han arbetat med huvudet så är tummen placerad på rätt ställe. Paret Johansson hade renoverat flera hus, så ingen av dem var främmande för kroppsarbete. Men erfarenheten av skogsarbete var begränsat, eller snarare noll.

KLARA SIG SJÄLV

Röjningens och gallringens frukter blev till en början ved. Men en del av det som hamnade i vedhögen var av sådan kvalitet att det borde sågas på andra ledden och bli till virke.

Helge gillar att arbeta med händerna och lockades av att såga stockarna till plank och brädor.

– Jag tycker inte om att bli ställd utan vill gärna klara det mesta själv, säger han.

Efter att ha sonderat marknaden så fastnade han för Logosol Norwoods

bandsågverk ML26, den mindre varianten med eldrift. Det är en rättfram och driftsäker konstruktion, och när leveransen kom så var förväntningarna på topp.

– Grannarna undrade hur jag skulle få ihop alla delar. Till en början såg det svårt ut, men jag klurade ut hur det fungerade, säger Helge och visar resultatet.

FEST I SÅGHUSET

Till en början ställdes det upp på höskullen i ladugården. De första stockarna sågades av nyfikenhet, sedan av ren arbetsglädje och först därefter med tanke på att bygga något av virket.

Första byggprojektet blev ett såghus av det mer genomarbetade slaget. Det saknar traditionell inlastning av stockarna. Det ser mer ut som ett stort dubbelgarage. Till höger står sågverket, stabilt fastbultat i betonggolvet. Till vänster finns gott om plats för att backa in timmervagnen. Helge har tillverkat egna stockhyllor som placeras mellan vagnen och sågverket. Med dem på plats är det bara att rulla på stockarna och börja såga.

Men innan sågverket flyttades in ordnades stort släktkalas. Det blev så

• Helge Johansson satsade direkt på ett lite större sågverk, en Logosol ML26, som levte upp till förväntningarna.

lyckat att släkt och vänner har meddelat att de gärna ser att festen upprepas i samma lokal.

– Inga problem. Vi skjuter sågaggregatet åt sidan och bygger bord över rälsen, säger Helge.

Vi har åtskilliga gånger skrivit att sågning har en välgörande effekt på själen. Men varför mår man så bra av

att såga? Helge Johansson har arbetat inom det psykiatriska fältet och borde veta svaret.

– Man känner sig nöjd med sig själv. Konstigare är det inte, svarar han.

Hittills har han med nöje sågat runt 100 stockar. Det ska bli mer.

Marknadens bästa maskiner till höstens bästa priser.

www.skogstradgard.com

Honda TRX 500 FE -12

TRX500FE av 2012 års modell är verkligen en ny maskin helt igenom! Nyutvecklad motor, nu med bränsleinsprutning och vätskekyllning samt senaste versionen av Hondas beprövade ESP växellåda – växling med tummen.

Chassit är helt nytt med ny modern design, högre markfrigång, förbättrad fjädring, ny hjulutrustning med samma lasttåliga raka bakaxel som tidigare, förstärkt. En av våra verkliga grovjobbare i skogen.

HÖSTERBJUDANDE

59.900:-

Ord: 71.120:- exkl. moms

MED GRUNDKIT:

73.900:- exkl. moms

Grundkitet har en flyttbar winsch med radiostyrning, hasplåt och drivaxelskydd som gör den redan robusta maskinen mer robust för dig som arbetar i lite hårdare terräng.

Honda TRX 420 FPM -12

Förra årets stora/lilla nykomling var TRX420FPM, den redan mycket populära TRX420FM utrustades med servostyrning. Med insprutning ger det lilla kraftpaket en fantastisk framkomlighet i kuperad terräng och på omväxlande underlag.

HÖSTERBJUDANDE

54.900:-

Ord: 63.920:- exkl. moms

MED GRUNDKIT:

68.900:- exkl. moms

Grundkitet har en flyttbar winsch med radiostyrning, hasplåt och drivaxelskydd som gör den redan robusta maskinen mer robust för dig som arbetar i lite hårdare terräng.

Honda TRX 420 FE -12

En av Hondas mest sålda fyrhjulning genom tiderna. Extremt tålig och driftsäker med ett chassi som är lagom stort för god framkomlighet och en motor som orkar med de flesta arbetsuppgifter. Motorn är vätskekyld med bränsleinsprutning och växellådan byter man med vänster tumme på styret.

HÖSTERBJUDANDE

54.900:-

Ord: 63.920:- exkl. moms

MED GRUNDKIT:

68.900:- exkl. moms

Grundkitet har en flyttbar winsch med radiostyrning, hasplåt och drivaxelskydd som gör den redan robusta maskinen mer robust för dig som arbetar i lite hårdare terräng.

”Gårdsbutiken med inbyggd hemkänsla”

KJ Skog & Trädgård AB | Ope 175, 831 92 Östersund

063-354 45 | 070-662 76 86

www.skogstradgard.com

Skog & Trädgård
www.skogstradgard.com

Svein Helge – En kar med mange jern i ilden

"Høsten 2003 kjøpte jeg Solosag M7 med halvbenk forlenger og laftefres. Jeg har alltid vært interessert i lafting og nå var tiden inne for å bygge opp seterplas-sen som ligger 2km ovenfor gården vår", forteller Svein Helge Hammer.

Melkeproduksjon og skog er hovednæringen på gården som ligger på Høylandet. Her har Svein et saghus og en del av låven er tatt i bruk til lafting.

"Her er det plass til å lafte stabbur og seterhus", forteller Svein Helge.

Vi skal opp på setra for å se på prosjektet der han og kona har skapt sin egen sommer paradys.

"To måneder hver sommer er vi på setra og melka fra de to kyrne vi har der foredles til smør og rømme. Avstanden er ikke lengre enn at jeg kan reise i mellom hver dag for å holde drifta på gården gående, men det er litt ferie og flytte inn på setra i denne perioden", sier Svein Helge.

Det er det lett å skjønne når vi kommer opp på vollen og ser det vakre landskapet og ikke minst de flotte husene som han her reist. I det staselige to etasjes laftehuset er det rom for separator og kinne og et fint oppholdsrom, og andre etasjen er innredet med gode sengeplasser. Bygget er laftet i 6" tømmer og er virkelig et flott syn. Foruten dette huset og fjøset, så står det og et laftebygg fra 1800 tallet på setervollen som nå er satt fint i stand. Setervollen er innrammet med en skikkelig skigard, og Svein Helge forteller at han kjøpte seg en kløyver for å produsere skier til skigarden. Nå hogger jeg ut understandere i skogen og disse kløyves på

denne spesialmaskinen slik at jeg kan levere skigarder for salg.

En kar som Svein Helge har selv sagt mange jern i ilden og det neste prosjektet han spekulerer på er å lafte opp den gamle fjøsen med låve. Restene etter den gamle står fortsatt og Svein Helge forteller hvordan fremdrifta nå er. I sommer skal det settes opp nytt saghus som skal huse den nye båndsaen LMPRO med laftefres LM410 og PH360 høvelen som nå er innkjøpt. Planene er mange og interessen for å arbeide med tre er stor hos Svein Helge.

Og han gleder seg stort nå som sønnen flytter hjem og skal gå i gang med å restaurere hovedbygningen på gården. Logosol utstyret på gården vil også fremover vere i flittig brukt til de mange prosjektene som skal realiseres. Og det beste med dette er at gårdssko-gen nå har fått en stor verdi økning når videreforedlinga skjer her på gården.

Svein Helge er og en lidenskapelig friluftsmann og jeger og som han sier så er det elgjakta som har vært den beste tiden på året for meg. Han forteller og at han er med på bjørn jakt hvert år, for som han forteller så er det bra med bjørn i Namdalen. Svein Helge er svært godt fornøyd med Solosag M7 og laftefresen som han hadde tidligere.,

Men han har mye langt og grovt tømmer som skal skjæres opp og etter at ha fikk Logosol båndsa-gen LMPRO i hus har han skjært mange flotte stokker med bredde på opptil 80cm og av disse skal det bli utemøbler og fine bordplater. Tradisjonene og trekulturen skal tas vare på og da er det arti og sjå at kvaliteten opprettholdes i alle ledd.

Vi gleder oss allerede til å se flere prosjekter utført med stil i fra Svein Helge. Lykke til!

"Det første huset jeg laftet", forteller Svein Helge. Logosols Arve Stenstad lytter intressert.

• Setervollen.

• Fine nysaget materialer.

Takk for alle besøk!

ÅRETS MESSE SESONG ER PÅ HELL og vi vil takke alle nye og gamle kunder for de besøk vi har hatt. Vi har hatt utstillinger fra Kristiansand i sør til Bardu i nord og det som nå gjenstår er Sag & høvel dager hos oss her på Røra.(30.nov-1.des). Trivelig er det å treffe dere Logosol kunder ute på messene hvor vi kan diskutere produkter, tilbehør og nyheter. Kanskje er det og noen som får tips og råd for den daglige bruken av akkurat det utstyret og det bruksområdet som er aktuelt for vedkommende. Eller rett å slett at vi kan få servert ei god historie. Alt i alt trivelige dager på messene og mange innspill og ta med oss hjem og jobbe videre med.

På høstens Dyrsku i Seljord fikk jeg besøk av en trivelig kar. Arne Etterstad kom innom på standen vår for å kjøpe seg en Big Mill LSG med 120cm sverd. Han hadde tatt ned noen svære tre som nå skulle klyves opp til breie, tykke bord plater. Arne er 97 år og derfor var det stor stas og høre om hans engasjement og livsglede. En holder seg frisk i kropp og sjel når en kan arbeide i skogen og sage opp planker, fortalte Arne. Med en fenomenal husk fortalte han gode historier fra gamle dager på Dyrskun. Vi takker Arne og alle dere andre for trivelige besøk og telefon-samtaler igjennom året.

Arve Stenstad

Bygde en stavkirke med M7 og PH360

Har dere en høvel som klarer disse profilene? spør Trond Staberg en dag han kommer innom hos oss på Røra. Ja, med den nye PH360 skal nok det kunne gå svarer vi mens vi studerer tegningene av noen sjelden store profiler (ca 2" x 10").

Men hva i alle dager er dette for et prosjekt, skal du bygge en kirke, spør vi. Ja, ganske riktig svarer Trond, nærmere bestemt skal jeg være med på å sette opp ei stavkirke. Trond Staberg er gårdbruker i Mosvik, med bakgrunn som trapp og møbelsnekker og med en Logosol M7 og en PH360 går han i gang med å produsere materialene til denne kirka. Kirka er en nedskalert kopi av en original stavkirke og byr på mange utfordringer for handverkerne.

Vi er med Trond på en visning i kirken når den er ferdig sommeren 2012. Trond forteller at bygget er satt opp av sent voksende furu, sammenstett uten bruk av spiker og skruer. Hjørnestolpene er avsmalnet pluss at de er sammenføyd i botn og topp med svære stokker som heller ikke har en rett side. Dette ser ut for oss til å være en uoverkommelig oppgave, men vi ser jo at resultatet har blitt 100%. Ja, den oppgaven var litt vrien, men etter å ha fått satt på de nøyaktige målene så var Solosagen redningen for å klare å gjøre kuttene så nøyaktig. Jeg ser

ikke at noe annen sag i markedet kunne vært bedre egnet til dette sier Trond. Vi går inn i kirken og får se golvet som er breie furu planker med en lengde på hele 11m som er avsmalnet med topp og rot. Hele kirkebygget er et prektig syn og vi er imponert over håndverket som er utført. Her er det tydelig at det er håndverkere med erfaring og dyktighet som har vært i sving. Alle sammenføyninger er fint tilpasset og når en ser på de dimensjonene som er brukt er det vanskelig for en menig mann å forstå hvordan det er mulig å klare å sette opp et slikt bygg.

"Jeg skal være ærlig nok til å innrømme at mine tanker har kværnet rundt dette bygget det siste året", forteller Trond. Ingen ting er standard og alle løsninger har krevd en god del planlegging. Men det som er sikkert er at uten maskinene fra Logosol så hadde vi vært helt hjelpsløse, avslutter Trond.

Nå står stavkirken her på Hindrum i Leksvika til glede og beskuelse for alle og enhver, og vi skal være takknemmelige for at vi har slike flinke og kreative krefter som beriker bygdene våre med slike staselige byggverk.

• Trond foran stavkirka.

• Takkonstruksjonen inne i kirka.

Rå styrke og unike maskiner i Vestfold

En fin høst dag kjører vi opp til Steinsholt i Vestfold, og det slår oss hvor mange granfelt som vokser så fint i bygga. Forklaringen får vi når vi møter Arnt Steinsholt på tunet utenfor det nyoppsatte sag huset.

Ja, nå har jeg og en nabo plantet ut oppi mot 1million juletrær på et areal på 900da. Vi spør når han kan begynne å hogge juletrær for salg.

"Jeg har allerede solgt juletrær i flere år, men i mindre kvanta. Når vi er oppe i full produksjon, skal vi omsette mer enn 80000 juletrær hver sesong", sier Arnt.

Akkurat nå sager jeg for fullt, jeg fikk inn en bestilling på materialer til et stort redskapshus. Vi går inn i sag huset og ser på Logosol Låks rammesagen som han kjøpte for fire år siden og PH360 høvelen som fortsatt

er i innkjøringsfasen.

Arnt forteller at han tok over gården for 12 år siden og satte da inn en sirkelsag for at han kunne øke verdien i fra egen skog.

"Og med rammesagen har jeg godt og vel doblet produksjonskapasiteten og dermed får jeg en mer effektiv hverdag. Tilgangen er bra på tett-vokst gran og jeg vil etter hvert spesialisere meg på første klasses kledning og med høvelen kan jeg og levere enkel og dobbelfalset kledning. I tillegg har jeg et firma som utfører fjellboring og sprenging, og da er arbeidet med tre en kjærkommen avveksling", sier Arnt.

Arnt er en skikkelig kraftkar som ikke går av veien for å ta i et tak. Når jeg bygde opp nytt saghus, sager, kappet og spikret jeg alt for hånden. Det var oppkjøringa til årets Norgesmesterskap i håndbak og han kan fortelle at han har vunnet Norge mesterskapet hele 10 ganger. Og ikke nok med det, han har og gått til topps

i Nordisk mesterskap i håndbak hele tre ganger.

Arnt forteller at han nå i høst skal få ferdig høvelrommet og skal sette på en sykklon på sponvifta. Han forteller at sponvifta på høvelen var så kraftig at takplatene vibrert når spon og flis blåste inn i flisrommet.

"Jeg ser frem til å begynne å bruke høvelen for fullt", sier Arnt. Det er jo da en virkelig får fram verdiene i det som vi produserer på saga. Jeg vil spesialisere meg på utvendig kledning, og med høvelen kan jeg levere den kundetilpasset. Mange vil ta vare på den profilen den gamle kledningen har og da kan Logosol hjelpe meg slik at jeg får profilstål som passer eksakt til original profilen.

Mulighetene er mange når en har en fleksibel sag linje og en høvelmaskin som klarer de aller fleste utfordringene. Med den produksjonen som nå er på gården med juletrær som krever mye stell med klipping, gjødsling og sprøyting fra mars og utover

ARNT & PH360.

sommeren. Og ikke minst hogst, pakking, transport og salg i november og desember, så er det fin utnyttelse av arbeidsfolk og resursene på gården når en kan sage og høvle i tillegg.

Arnt er en allsidig kar med mange jern i ilden og ikke minst flere bein å stå på, og det er interessant å se og høre om hvordan han lykkes med å skape arbeid og inntekt på gården.

Vi tar tak i en kraftig neve og ønsker han lykke til med arbeidet fremover.

Här finns ritningarna som du letar efter

Logosols kunder har ett stort önskemål: Ritningar.

Ritningar på leksaker till barnbarnen. Ritningar på altaner och hus. Ritningar på trappor och grindar. Nysågat har hittat vad du söker.

Här intill ser du ritningar på tre leksaker, hämtade ur en gammal bok från 1950-talet som var "händig herrns" årtionde. Då byggdes cykelbilen Fantom av trä och masonit och den händige snickrade ihop både möbler och kanoter.

Vårt första tips blir därför att leta i bokhyllor tillhörande den generation som snickrade för 60 år sedan. Ett annat är att besöka ett antikvariat.

Tyvärr är mycket av vad som då byggdes inte aktuellt längre. Men det betyder inte att allt det gamla är värdelöst. Ett och annat har stått emot tidens tand, annat kan med mindre förändringar bli tidsenliga ting. Dessutom är det både inspirerande och underhållande att bläddra i gamla böcker.

RITNINGAR PÅ INTERNET

Ovanstående är delvis en kringgående rörelse för att hålla spänningen uppe inför tipset om den främsta källan i Sverige till bra ritningar. Bakom den står organisationen Svenskt Trä som lagt upp alla sina ritningar på Internet.

Adressen är www.byggbeskrivningar.se.

Det är samma ritningar som trän-

tresserade tidigare fann på papper hos byggvaruhusen. Syftet var att uppmuntra till eget snickrande och byggande för att öka försäljningen av virke. En och annan sågverksägare har genom åren smugit sig in på byggvaruhuset för att komma över ritningar.

Nu slipper du smyga. Allt finns på nätet och det enda som du behöver uppge är namnet på orten där du bor. Sedan är det fritt fram att ladda ned ritningar. Ortsnamnet används för att skriva ut reklam för dina lokala byggmaterialhandlare på ritningarna.

LADDA NED HOS LOGOSOL

För utvändiga snickerier finns ritningar från altan till trädgårdsbord. Invändigt finns bland annat en beskrivning av hur du bygger en bastu och monterar lister och profiler. Svensk Trätjänst har även lagt ut filmer om hur du bygger, information om dimensionering samt byggtips för barn.

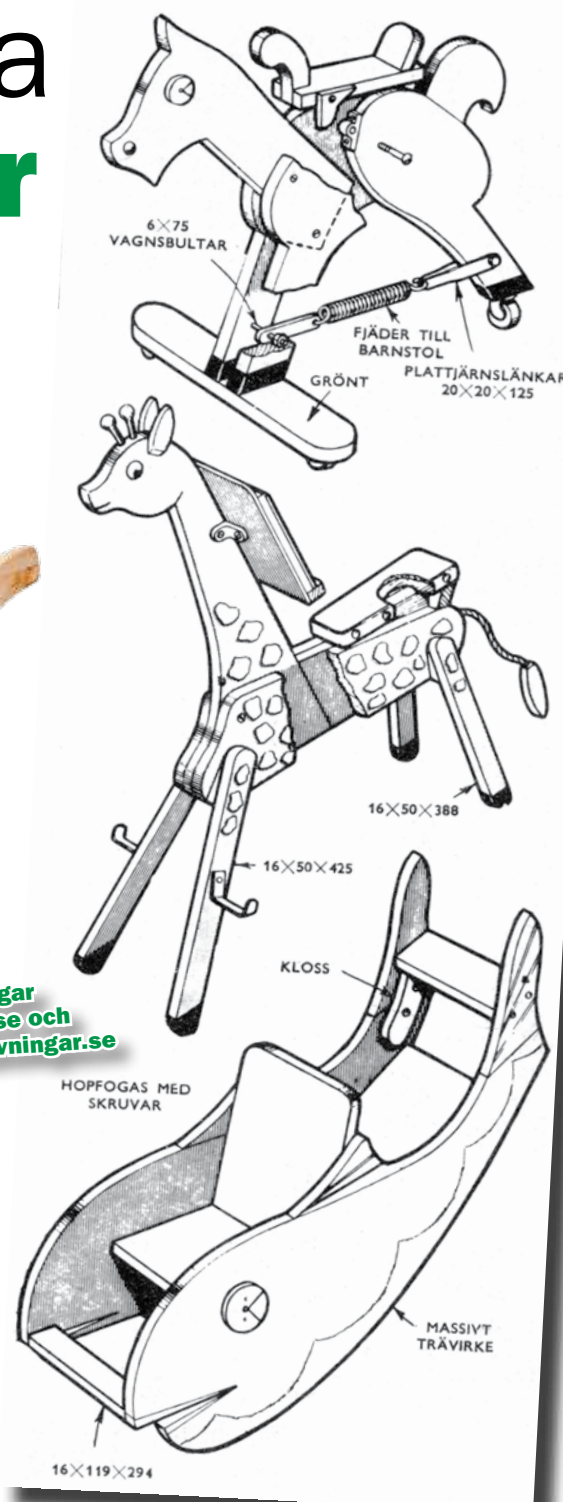
Slutligen har Logosol bygginstruktioner på hemsidan, www.logosol.se. De ligger under länken nedladdningar. Här finns instruktioner om hur du bygger ett vildmarksbad, en bastu, en gunghäst, en bänk och ett bord.

• En fin present till barn och barnbarn. Ladda ner gratis gunghäst ritning på www.logosol.se!

Ladda hem ritningar på www.logosol.se och www.byggbeskrivningar.se

• Nostalgi. Tre leksaker i 1950-talsmodell som du bygger själv av eget virke.

MARKNADSANALYS:

Större sågverk ökar den småskaliga marknaden

HITTILLS I ÅR HAR fem större sågverk gått i konkurs, lagts ned eller varslat om nedläggning. Det största av dem är BAC utanför Luleå, som för bara 20 år sedan var ett av landets största sågverk med en kapacitet på 200 000 kubikmeter om året.

Sista ordet är inte sagt om BAC. Verksamheten kan återuppstå genom rekonstruktion. Men att en sådan jätte kastar in handskarna visar hur tufft marknadsläget är just nu.

Den omedelbara orsaken är krisen i södra Europa och en högt värderad krona. Länderna runt Medelhavet är viktiga exportmarknader. Om de inte har råd att köpa svenskt virke så får sågverken problem och i slutändan blir det mindre betalt till skogsägarna.

Men det är inte hela förklaringen. Just nu pågår den strukturrationalisering som branschen pratat om i så

många år. Det har sagts att sågan- det kommer att koncentreras till ett fåtal jätteanläggningar och att deras virkesbehov och rationella produktion slår ut de mindre och medelstora sågverken.

FÖRRA ÅRET STARTADE Skandinavien två största sågverk. Det ena är en kraftig utbyggnad av Södras anläggning i Värö utanför Varberg, det andra är Holmens nybyggda sågverk Braviken utanför Norrköping.

Dessa jättar producerar tillsammans 1,5 miljoner kubikmeter om året.

Båda sågverken ägs av koncerner med massa och papper som sina huvudsakliga verksamheter. Deras konkurrenter sitter inte stilla utan investerar också i sina sågverk. Förra året satsade SCA 300 miljoner kronor i Bollstasågen norr om Kramfors för att öka kapaciteten till

525 000 kubikmeter sågat virke om året.

Kombinationen av storskaliga investeringar och en vikande marknad blir obönhörligen utslagning av mindre och medelstora sågverk.

Men hur klarar sig jättarna? Det är ingen slump att nästan alla stora sågverk ligger granne med ett mas-sabruk. De levererar flis för koking. Sågade trävaror är på ett sätt en biprodukt. Centrumutbytet ska snabbt sönderdelas till volymprodukter. Jättarna står på flera ben och har starka finansiärer i ryggen.

FÖLJDEN AV KRIS, nedläggning och färre sågverk kan bli att skogs-ägarna får sämre betalt. Ingen kan med bestämdhet säga vad som händer på sikt, men en sak är säker, priserna på sågade trävaror lär inte gå ned i konsumentledet.

Jättarnas satsning på volympro-

dukter leder till smalare sortiment av sågade och hyvlade trävaror i byggvaruhandeln. Konsumenter som inte nöjer sig med två varianter av taklist, blir hänvisade till småskaliga träförädlare.

EN SAMMANVÄGNING VISAR att småskalig träförädling är mer intressant än på mycket länge. Om intäkten på sågtimmer går ned, samtidigt som priserna ut till konsument ligger stilla eller ökar, kan den som har tillgång till skog skapa intressanta marginaler genom att förädla skogen själv och sälja direkt till konsument. Eller förädla skogen själv för eget behov och slippa mellanledens påslag som blir konsekvensen av att sälja sågtimmer och köpa tillbaka färdigt virke från byggvaruhusen.

Janne Näsström

Prenumerera nu!

Helårspriset

557:-

Få 11 nummer av SKOGEN + valfri premie. Boken "Sälja virke" eller 4 extra nummer

Värde 260:-

eller ...

Värde 260:-

Totalt värde 817:-

Tidningen SKOGEN

- branschtidningen för både skogsägaren och yrkesfolket

Beställ en helårsprenumeration av Tidningen SKOGEN och få valfri premie. Skicka beställningen till lens@skogen.se eller ring 08-412 15 80. Ange vilken premie du önskar samt kampanj: Logosol.

Erbjudandet gäller för nya prenumeranter i Sverige till och med 31 december 2012.

Tidningen SKOGEN – Fri, Nyttig, Nyfiken. En helt fristående tidning för lönsamt skogsbruk och god naturvård. Våra enda uppdragsgivare är läsarna. Vi vill väcka nyfikenhet, granska, ge nya impulser och skapa nytta!

Sälja Virke: Gör bättre virkesaffärer! Boken Sälja virke hjälper dig att lyckas bättre med dina virkesaffärer (ord pris 260 kr)

SKOGEN

Box 1159, 111 81 STOCKHOLM
www.skogen.se • info@skogen.se • 08-412 15 00

Dubbelt miljömärkt i Japan med utrustning från Logosol

Det första miljögodkända trägolvet, sågat och hyvlat med utrustning från Logosol, har leverats till ett prestigeprojekt i Japan. Kunden är det asiatiska lantbruksinstitutet ARI i Nasu-shiobara, Tochigi-ken. Flera av institutets byggnader förstördes av tsunamin i augusti 2011.

Bakom leveransen står den svenska golv tillverkaren Kährs. De köper i sin tur sågade, hyvlade och torkade komponenter från världens första dubbelt miljöcertifierade sågverk. Vi har tidigare berättat om det i Nysågat. Anläggningen finns i Curacautindalen i Chile och använder småskalig teknik från Logosol.

Kährs var först med att se möjligheten att tillverka golv av trä certifierat enligt både FSC och Fair Trade. Bättre kan det inte bli.

Miljögolven presenterades sommaren 2011 under Almedalsveckan i Visby. Sedan dess har golven visats på möbelmässan i Stockholm och på andra mässor över hela världen. Och nu

• Här invigs det återuppbyggda ARI-institutet i Japan. Golven är dubbelt miljöcertifierade och sågade, hyvlade och torkade med utrustning från Logosol. Foto: Asian Rural Institute

är den första stora leveransen slutförd.

Det japanska ARI-institutet blev först i världen med FSC- och Fairtradecertifierade trägolv. Institutet är ett internationellt utbildningscenter för uthålligt jordbruk, samhällsutveckling och ledarskap. Anläggningen

förstördes av fjolårets tsunami.

Eftersom institutet arbetar med miljöfrågor var det självklart att den återuppbyggda anläggningen skulle ha golv från ett uthålligt skogsbruk. Det uppmärksammades också vid återinvigningen i slutet av september.

Kährs riktar sig till större projekt med de dubbelt miljömärkta golven. Det beror inte bara på att extra omsorg om miljön kostar. Golven tillverkas av två hårda träslag från Chile, rauli och roble, vilka klarar offentlig miljö.

STIHL – världens mest köpta motorsågsmärke och ledande inom produktutveckling sedan 1926.

Välkommen till våra specialister i den Servande Fackhandeln. De berättar gärna mer om STIHLs specialdesignade produktsortiment för dig som har skogen som arbetsplats.

www.stihl.se | 020-555 666

För proffs, av proffs.

STIHL®